בס"ד

"הדף היומי לתולדותינו"

יום ד', ה' בשבט, תשס"ג (8 בינואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

היום, **ה' בשבט**, לפני 55 שנה, בשנת תש"ח(1948-5708), **35 לוחמי הפלמ"ח (הל"ה)**, אשר יצאו בדרכם לגוש עציון הנצור, כדי לתגברו בכח-אדם, בציוד ובמזון, **נפלו בקרב**. במקום נפילתם, בדרך לגוש, ב"גבעת הקרב", הוקמה אנדרטה לזכרם.

קצת מהרקע:

בעקבות החלטת החלוקה בנובמבר 47' (י"ז בכסלו תש"ח), נמצאו מספר יישובים מבודדים, ביניהם גוש עציון - קובץ של 4 יישובים ליד כביש חברון-ירושלים - במצור הערבים. אנשי הגוש עמדו בגבורה והצליחו להדוף התקפה שערכו כנופיות מקומיות בהנהגת עבד אל-קאדר **אל-חוסייני** על הגוש, והרגו באויב הרג רב. בנסיון להחיש ישע לגוש הנצור, נשלחה אליהם, ב-14 בינואר [ג' שבט באותה שנה], תגבורת. המחלקה נתגלתה ע"י רועה-צאן ערבי זקן שהזעיק כוחות האויב, כותרה על-ידי כנופיות מאזור חברון, ונרצחו אנשיה באכזריות עוד לפני שהגיעו לגוש עציון. [תאריכון מ"ה/דברי ימי עם עולם]

"קדושי שיירת הל"ה" [מתוך "איש צדיק היה" – מסכת חייו של ר' אריה לוין]

תקופה ארוכה לאחר נפילת הגוש, נאספו גוויות הלוחמים שהקריבו נפשם על הגנתו. גופות מגיני הגוש עצמו נמצאו בתעלות וחפירות. חלק מהן נתגלה בסביבת היישובים, ואילו ל"ה הגיבורים, אשר מצאו מותם בדרך לגוש, שעה שחשו לעזרתו, נמצאו טמונים בקבר ארעי. רק שכבה דקה של עפר כיסתה את גופותיהם, והיא אשר שמרה עליהם מפני חיות אדם וחיות מדבר. [זה עצמו נס – הסבירו לי פעם שההלכה קובעת כי עומק הקבר חייב להיות לפחות 1.20 מ', כדי שחיות לא יריחו אותו בעודו טרי...]

כאשר נאספו הגוויות, ביוזמת והשתתפות הרב הראשי לצה"ל, האלוף שלמה גורן, השתדלו לזהות את הגופות. ואילו הל"ה, אשר נפלו בעוד הגוש נאבק על חייו, נטמנו בחטף, תחת אש כבדה של האויב, תוך מאמץ עילאי לשמור על דיני הקבורה וסדר הזיהוי. ברם, התנאים לא איפשרו הקפדה מלאה ועריכת תרשים, שיאפשר זיהוי כל קבר וקבר. כאשר הובאו ל"ה הארונות החתומים לירושלים, הוקדשו מאמצים מרובים לזיהויים. נעזרו בתרשימים, באימוץ זכרון, ובצילומים שונים, בעיקר צילומי שיניים.

רק 23 גוויות זוהו באופן מוחלט, ללא צל של ספק. לגבי היתר – ידעו שהן הגופות של י"ב הגיבורים האחרים, אך לא היתה אפשרות לקבוע בוודאות מי היא גופת פלוני או גופת אלמוני [זה בימים שלפני בדיקת ה-DNA]. יגון הורים שכולים, מה ידמה לו ומה ישווה לו. אנקת אם הניצבת שחוחה בפני קבר בנה בעלומיו, שערי שמיים תפתח, ושער דמעות שוב לא יינעל. ואולם השברון והאנחה גוברים לאין שיעור, כאשר אין ההורים יכולים להשתטח על קבר יקירם.

כל אלה שעסקו בהבאתם לקבר ישראל של החללים שמעבר לקווי האויב עשו כל מאמץ אפשרי כדי לזהות את הגוויות, אך, כאמור, נבצר היה להבטיח את זיהוי כולן.

כיצד לנהוג? היו אולי סימוכין, אך הוכחה ברורה לא היתה. וכך שמו אחדים מבין ההורים השכולים את פעמיהם אל הגאון ר' צבי פסח פרנק זצ"ל. הרב פרנק היה רבה הראשי של ירושלים והוכר כעמוד ההלכה של דורנו, אך טבעי היה שיראו בו את הכתובת.

"כי לא יטוש ה' עמו, ונחלתו לא יעזוב." [תהלים צ"ד 14]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **רביעי**

יום נעים ושמח, בציפיה לישועה!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

בס"ד

"הדף היומי לתולדותינו"

יום **ד'**, **ה'** ב**שבט**, תשס"ג (**8** ב**ינואר**)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

משׁשׁקל ר' צבי פסח את העניין על כל צדדיו, ראה בפניו את החיים והמתים, וקבע לערוך **גורל** לשם קביעה וזיהוי של הי"ב. ואכן, שמור וכמוס עם חכמי ירושלים וזקניה גורל מיוחד במינו, המיוחס להגר"א, הגאון ר' אליהו מווילנא. {על כך, בע"ה, מחר...}

"כי לא יטוש ה' עמו, ונחלתו לא יעזוב." [תהלים צ"ד 14]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **רביעי**

יום נעים ושמח, בציפיה לישועה!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל